

Cijfermateriaal 'Massale sterfte van varkens op de boerderij'

De belangrijkste bron voor het vaststellen van het aantal varkens dat jaarlijks overlijdt op de boerderij zijn de jaarlijkse rapporten van destructiebedrijf Rendac. Vrachtwagens van dit bedrijf halen dagelijks kadavers op bij boerderijen door heel Nederland. Varkensboeren moeten precies aangeven hoeveel varkens ze aanbieden aan Rendac.

Aantal dode varkens per jaar

bron: jaarrapporten Rendac

	2003	2004	2005	2006	2007
Vleesvarkens	759.433	756.878	586.331	566.025	543.214
Biggen	4.814.249	4.824.567	4.770.486	4.917.745	5.055.149
Zeug/beer	61.339	56.597	54.769	57.790	58.450

Opmerking: de aantallen biggen betreffen de gemelde aantallen. Deze dieren worden in vaten aangeboden, waardoor niet is vast te stellen of de gemelde en opgehaalde aantallen met elkaar corresponderen.

Voor een meer compleet overzicht van het aantal biggen dat per jaar wordt geboren en sterft, heeft Varkens in Nood cijfers gebruikt van Agrovision. Dit is het grootste bedrijf in Nederland dat boekhoudprogramma's levert voor de agrarische sector. Ongeveer een derde van alle zeugenhouders voorziet Agrovision van zijn/haar bedrijfsresultaten, die jaarlijks worden gepubliceerd. Die cijfers zijn door Varkens in Nood gebruikt om een schatting te maken voor de hele sector. Het aantal biggen dat in de eerste weken na de geboorte sterft komt vrijwel geheel overeen met de cijfers van Rendac.

Productieberekening op basis van kengetallen (bron: Agrovision Kengetallenspiegel)						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
aantal bedrijven (zeugenhouderijen)	883	1140	1131	1112	1115	1111
gemiddeld aantal zeugen per bedrijf	260,4	260,7	265,5	274,7	300	323,2
bedrijfsworpendex	2,31	2,33	2,33	2,34	2,35	2,36
levendgeboren biggen per worp	11,6	11,8	12	12,3	12,6	13
doodgeboren biggen per worp	1	1	1	1	1	1
biggensterfte tot spenen (%)	11,8%	12%	12,3%	12,7%	12,8%	12,9%
biggensterfte na spenen (%)	2%	1,9%	1,9%	2%	1,9%	1,9%
gespeende biggen per worp	10,3	10,4	10,5	10,7	11	11,3
grootgebracht biggen per zeug	10,1	10,2	10,3	10,5	10,8	11,1
Berekening op basis van Kengetallenspiegel Agrovision						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
levend geboren/zeug/jaar	26,8	27,5	28,0	28,8	29,61	30,7
dood geboren/zeug/jaar	2,31	2,33	2,33	2,34	2,35	2,36
totaal geboren/zeug/jaar	29,1	29,8	30,3	31,1	32,0	33,0
uitval tot spenen/zeug/jaar	3,2	3,3	3,4	3,7	3,8	3,96
uitval na spenen/zeug/jaar	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
totale uitval biggen/zeug/jaar (excl. dood geb.)	3,7	3,8	4,0	4,2	4,4	4,5
totale uitval biggen/zeug/jaar (incl. dood geb.)	6,0	6,2	6,3	6,6	6,7	6,9

Berekening uitval biggen op basis van totaal fokzeugen						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
totaal aantal zeugen (bron: LEI)	908.000	912.000	903.000	904.000	925.000	927.130
totaal levend geboren biggen per jaar	24.330.768	25.074.528	25.247.880	26.018.928	27.389.250	28.444.348
totaal dood geboren biggen per jaar	2.097.480	2.124.960	2.103.990	2.115.360	2.173.750	2.188.027
totaal geboren biggen per jaar	26.428.248	27.199.488	27.351.870	28.134.288	29.563.000	30.632.375
uitval tot spenen biggen per jaar	2.871.031	3.008.943	3.105.489	3.304.404	3.505.824	3.669.321
% van totaal levend geboren biggen	11,8	12,0	12,3	12,7	12,8	12,9
uitval na spenen biggen voor totaal zeugen	486.615	476.416	479.710	520.379	520.396	540.443
% van totaal levend geboren biggen	2,0	1,9	1,9	2,0	1,9	2
totale uitval biggen (excl. dood geboren)	3.357.646	3.485.359	3.585.199	3.824.782	4.026.220	4.209.764
totale uitval biggen (incl. dood geboren)	5.455.126	5.610.319	5.689.189	5.940.142	6.199.970	6.397.790

Terminologie:

Spenen: het weghalen van de biggen bij de zeug. Dit gebeurt in de regel na drie à vier weken.

Bedrijfsworpendex: gemiddeld aantal biggen per zeug per jaar

Als het aantal biggen dat per jaar wordt geboren (cijfers Agrovison) wordt vergeleken met het aantal biggen dat per jaar voortijdig sterft (cijfers Rendac), dan is de volgende conclusie te trekken: zowel de biggenproductie als de biggensterfte is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dit is duidelijk te zien in de onderstaande grafiek.

